

План

1. Основні ознаки, символи та атрибути державності.
2. Витоки та етапи становлення української державності.
  - 2.1. Державність і роль міжнародного визнання.
3. Культура як цілісний компонент, її функції, структура, типологія.
4. Національна історія та культура та їхнє значення в умовах державотворення, визначення основних пріоритетів історико-культурного розвитку народу України.

Хід заняття

Обговорення першого питання варто почати з розкриття поняття «державність». Під поняттям «державність» розуміємо певний устрій усього матеріального і духовного буття цілого народу. Далі потрібно детально розглянути ознаки державності: реалізація права нації на незалежність, наявність органів публічної влади та дві її форми (державна влада та муніципальна влада), державний суверенітет, наявність системи правових норм, міжнародне визнання держави. Що таке державні символи та їх вираження в Україні – державний прапор, державний герб, державний гімн. Українські державні символи та атрибути (власна територія, мова, національний стрій, страви, музичні інструменти, народні пісні тощо), що формувалися впродовж багатьох століть і належать до глибокозмістовних знакових систем людства.

Орієнтуючись на традиційну періодизацію української державності, – етап Київської Русі – княжа доба; козацька державність XVI–XVIII ст.; державність Української Народної Республіки; державність Радянської України; сучасна Українська держава, детально охарактеризувати кожен з етапів.

У ході обговорення третього питання з'ясувати значення поняття «культура». Розкрити кореляцію людини та культури, значення і роль культури у житті людини. Розглянути основні функції культури: людинотворчу, сімейно-родову, комунікативну, етноформуючу, виховну, пізнавальну та інші. Розглянути та проаналізувати основні типологічні підходи у структуруванні культури: духовна та матеріальна; народна, елітарна, масова; субкультура, контркультура тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова О., Климов А. Історія української державності. Підручник для вищих навчальних закладів: у 2-х томах / Борисова Ольга, Климов Анатолій. – К.: Видавничий дім «КОНДОР», 2018. Том 1. (Давні часи, Середньовіччя. Нова доба) – 344 с.
2. В. Шейко, В. Білоцерківський. Історія української культури : навч. посіб. – 5-е видання. – К. : Знання, 2013. 271 с.

Питання

1. Чому, на вашу думку, становлення української державності відбувалося складно?
2. Які атрибути державності можна віднести до нових? Назвіть їх.
3. Яку роль для становлення сучасної української державності відіграє етап княжої доби?
4. Чому культуру називають «другою природою людини»?
5. Поясніть на прикладах умовність типологічного поділу культури на духовну та матеріальну.